

SAMTALEGUDSTJENESTE

3. søndag i påsketiden

Fjellhamar kirke 29. april 2012

Johannes 13,30-35

PREKEN

1. MED SVIK PÅ ALLE KANTER

Prekenteeksten fra bibelen vår i dag er omgitt av svik på alle kanter. Både før og etter det vi skal lese handler det om to av Jesu beste venner som svikter han eller kommer til å svikte han. Det skjer på skjærtorsdag om kvelden, kort tid før Jesus blir tatt til fange, blir dømt, ille plaget og spikret fast og drept på korset. Sviket foran er det Judas som står for. For 30 sølvpenge og kanskje med en tanke om å få Jesus inn i maktens sentrum for der å bli den store revolusjonære leder for jødene. I alle fall går han av gårde for å hente vaktstyrken og utlevere Jesus til dem.

Forrådt av Judas før teksten, og fornektet av Peter etter. Peter påstår hardnakket at han ikke skal vike fra Jesu side uansett hva som skjer, å gå der Jesus går. Og for å forberede Peter forutsier Jesus at han kommer til å fornekte han tre ganger, og banne på at han ikke kjenner Jesus.

Midt i dette, med svik på alle kanter, sier Jesus noen ord til sine disipler. Siden dere konfirmanter har lært mye utenat til i dag har jeg lært disse seks versene fra Johannes 13,30-35 utenat:

2. BIBELTEKSTEN

Johannes 13,30-35:

30 Da Judas hadde fått stykket, gikk han straks ut. Det var natt. 31 Da han var gått, sa Jesus: «Nå ble Menneskesønnen herliggjort, og Gud ble herliggjort gjennom ham. 32 Og er Gud blitt herliggjort gjennom ham, skal Gud også herliggjøre ham, og gjøre det snart. 33 Mine barn! Ennå en liten stund er jeg hos dere. Dere skal søke meg, men det jeg sa til jødene, sier jeg nå til dere også: Dit jeg går, kan dere ikke komme. 34 Et nytt bud gir jeg dere: Dere skal elske hverandre. Som jeg har elsket dere, skal dere elske hverandre. 35 Ved dette skal alle forstå at dere er mine disipler: at dere har kjærlighet til hverandre.»

3. EN SISTE HILSEN

Med Judas på vei for å hente vaktstyrken begynner tiden Jesus har igjen sammen med disiplene å bli kort. Nå er det tid kun for det viktigste. Det som Jesus aller helst vil ha sagt dem. Jesus blir nær og personlig, opplever jeg. ”Mine barn” sier han. Høres kanskje litt ovenfra og ned ut for oss, men jeg tror det opplevdes nært og personlig. Kjære barna mine, kjære gutten min, jenta mi, kjære pappa og mamma. Sånn som noen av dere kanskje vil si i en tale om en ukes tid. Og innholdet i Jesu ord mellom svikene er om kjærlighet. Om at han elsker dem og at de må elske hverandre. Det er hans nye bud og hans kortfattede vilje for dem, slik hadde han selv levd.

Jeg ble stamcelletransplantert for blodkreft for et år siden. I ti måneder hadde jeg da visst om kreftsykdommen og forberedt meg. Det var 20 % sjanse for at jeg kunne dø under transplantasjonen eller i tiden etterpå. Etter å ha tenkt mye frem og tilbake valgte jeg å skrive et avskjedsbrev til mine

kjære i fall ting skulle skje fort og jeg ikke fikk tatt et siste farvel. Ingen har som dere skjønner trengt å lese det og jeg leste det igjen nå for første gang. Hva tror dere det sto der? Om takknemlighet, men aller mest om kjærlighet. Hvor glad jeg var i dem, og alt godt jeg ønsket dem. Selv om det var veldig vanskelig og vondt å skrive det med den uvissheten jeg var i, så var det også veldig fint samtidig. Det ble enda klarere for meg når jeg skrev hva jeg hadde å være glad i og være takknemlig for, og hva som er det viktigste i livet. Men la meg også skynde meg å si at jeg glemmer så fort og blir travel og sløv, og blir igjen irritert på helt unødvendige detaljer. Jeg trenger den påminnelsen om igjen og om igjen. Der hvor jeg opplever at jeg oftest får disse gode påminnelsene om hva som er det viktigste er i kirka og fra Jesus og det han sier i bibelen. Sånn som gudstjenesten her i dag. For meg er det det beste stedet å komme for å tenke etter og minnes på hva som er det viktigste når alt kommer til alt.

Men altså, det viktigste Jesus har på hjertet når vaktstyrken nærmer seg, er kjærlighet. Mine barn! Som jeg har elsket dere, skal dere elske hverandre. Han ramser ikke opp en masse bud, men samler det i et nytt bud: Dere skal elske hverandre. Skjønt nytt og nytt? Det var flere bud om å elske i jødedommen og det gamle testamentet. Det nye ligger i Jesu eksempel. Slik som jeg har elsket dere skal dere elske hverandre. Og hvordan har Jesus elsket oss? Jo, ved å gi alt for oss, sitt eget liv. Det er akkurat det som er i ferd med å skje. Vaktstyrkene som nå hentes ble starten på Jesu lidelser og at han gir sitt liv og dør for vår skyld. Jesus sier et annet sted at ingen har større kjærlighet enn den som gir sitt liv for sine venner.

4. KJÆRLIGHET ER MER ENN FØLELSER

Kjærlighet er for oss og i vårt samfunn sterkt knyttet til følelser. Forelskelse selvsagt, men også alle de gode følelsene vi har for våre kjære. Det er fantastisk sterke og gode følelser som vi trenger og som gir oss masse godt. Men kjærlighet er mye mer enn det. Kjærlighet er vilje, utholdenhet, og praktisk handling. Noe vi gjør fordi vi vet og mener det er godt og rett selv om ikke følelsene helt er med og det koster oss noe. Vi bidrar i fellesskapet med dugnad selv om lysten er blandet. Vi trenger jo alle innimellom en hjelpende hånd, og det trengs at vi stiller opp for hverandre. Noen trenger det i perioder mer enn andre. Kjærlighet er ikke da en følelse vi må kjenne inn i oss, men vilje til å handle og bry oss selv om det faktisk kan koste oss mye av tid og krefter. Det er verdt å kjempe for ekteskapene våre selv om følelsene er høyst skiftende i til dels lange perioder. Fordi det er det beste når vi kan greie å holde sammen. For oss, barna og alle rundt. Ikke for en hver pris men til en høyere pris enn mange er villig til i dag. Både vi foreldre og dere tenåringer trenger å prøve å lytte og forstå hverandre i alt som kommer av meldinger og små og store konflikter ikke minst hjemme. Kjærlighet er ikke da en følelse men vilje til å forstå, respektere hverandre og gi av oss selv for å finne gode løsninger. Kjærlighet er et valg, vilje, handling, noe som kan koste oss noe. Det har Jesus gitt oss det sterkeste eksemplet på.

Kjærlighet er også grenser. Vi som foreldre har måtte sette grenser for barna våre ikke minst for å beskytte mot farer som man selv ikke skjønner. En ett-åring som akkurat har lært å gå er jo livsfarlig uten å vite det selv. Et barn som ikke kan svømme må ha redningsvest på tur i åpen båt. Og en konfirmant får ikke ta bilen å kjøre seg en tur. Og det er heller ikke fritt frem for enhver voksen å kjøre et fly når man har lyst. Kjærlighet er ikke å si ja til alt. Kjærlighet setter grenser. Og ikke bare for å beskytte mot fysiske skader på oss selv og andre. Men for å beskytte fellesskapet og relasjonene våre. De ti bud er gode og gudgitte grensemarkeringer rundt forholdet til Gud og ikke minst hvordan det er godt og lurt å leve sammen. Her kan det lett bli noen konflikter. Når du og jeg vil noen annet enn det som det er godt for fellesskapet.

Når Jesus skal si det viktigste han har på hjertet til slutt så ramser han ikke opp en masse bud. Nei, han har bare ett bud å gi. Å elske hverandre. Det kan være veldig vanskelig å holde bare det ene budet. Men i den grad vi greier det så følger de andre budene med. For hvis vi greier å elske hverandre så stjeler vi ikke fra hverandre, så lyver vi ikke, så dreper vi ikke hverandre. Hvis vi greier å elske hverandre går vi ikke fra hverandre, så hedrer vi hverandre både foreldre og barn. Men da kan må kjærlighet være mer enn å kjenne gode følelser inne i oss. Det må være vilje, valg og handling også.

5. KJÆRLIGHET – ET KJENNETEGN PÅ KRISTNE?

Jesus avslutter med å si at kjærlighet, det at dere elsker hverandre skal være kjennetegnet på at vi er hans disipler. Altså, når vi ser noen som har mye kjærlighet til hverandre så vil folk tenke – åh, de er sikkert kristne. Jeg tror nok ikke det er sånn, nei. Dessverre. Men på en annen side heldigvis. Fordi kristen tro ikke bare er for de som fikser livet og er snille og gode. Det kjenner ikke jeg meg igjen i. Kristen tro er for vanlige folk som deg og meg. Som trenger hjelp til å vise kjærlighet. Etterfølgere av Jesus, kristne, folk som går i kirka, ofte eller bare en gang i mellom eller kanskje knapt det, har sitt å stri med. Så også her i Fjellhamar menighet. Vi greier ikke å få alle relasjoner til å fungere. Vi sliter med vanskelig forhold mellom barn og foreldre, vi er skilte kanskje mer enn en gang også, venner blir uvenner. Vi kan slite med alkoholproblemer, har ikke alltid rent mel i posen økonomisk. Vi kan være deprimerede og slite med bitterhet og fordommer, vi opplever sykdommer, ulykker og meningsløs død. Vi sørger og kan slite med å holde motet oppe. Det er masse i blant oss som ikke ligner en vellykket fasade av en gjeng full av kjærlighet og godhet. Men vi drømmer om det, og lengter etter det. Vi håper på å bli mer preget av det. Vi vil ikke midt i våre problemer og svakheter gi opp troen på at Jesu eksempel og kjærlighet kan forandre oss. Jeg trenger hjelp til å vise kjærlighet. Jeg trenger å bli minnet om at å elske hverandre er det viktigste. Jeg vil ikke gi opp drømmen om at det skal prege meg mer og mer. Så derfor drømmer jeg om to ting, at vanlig folk som har sitt å stri med, som meg sjøl, kan føle seg hjemme og velkommen i Fjellhamar menighet. Og jeg drømmer om at Jesus og kjærlighet skal prege oss. Gjerne sånn at folk sier – ah det der må være folk som er opptatt av Jesus, de er jo helt vanlige småslyngler som også viser mye kjærlighet. Det er lov å drømme, er det ikke?

Et sted vi virkelig har sett godhet var på Youngstorvet torsdag. Det var ingen drøm, men 40 000 som sang ”Barn av regnbuen” i protest mot den ubegripelig og planlagte ondskapen 22. juli. Vi har vel alle hørt de kjente ordene fra den unge AUF’eren: ”Hvis en mann kan vise så mye hat, tenk på så mye kjærlighet vi kan vise sammen!” Rosene på domkirken og foran Oslo Tinghus, rosetogene, og allsangen på Youngstorvet er vårt svar. Hva vi vil skal være kjennetegnet på Norge. Hva vi vil skal prege landet vårt. Det vil vi være med på og stå sammen om. Også her i dag når vi nå synger sammen ”Barn av regnbuen”.